

osnova

MAKSIMUM KARTA KOROŠKEGA FILATELISTIČNEGA DRUŠTVA (2392 MEŽICA, 24. 9. 2021) KOT DODATEK K PRILOŽNOSTNEM FILATELISTIČNEM SKLOPU POŠTE SLOVENIJE »ŽIVALSTVO – PSI V SLUŽBI ČLOVEKA“ za del: LOVSKO PSI_KOROŠKI ŽIGEC«

Borut Bončina, Koroško filatelistično društvo

Obveščamo vas, da je Koroško filatelistično društvo (KFD, www.kfd.si) v sodelovanju z Občino Mežica (Ob ME, www.mezica.si) pripravilo, kot dopolnitev filatelističnemu sklopu Pošte Slovenije »ŽIVALSTVO – PSI V SLUŽBI ČLOVEKA«, priložnostni poštni žig, ki bo v petek, 24. septembra 2021, v uporabi na pošti 2392 Mežica. Istočasno je izšla tudi maksimum karta/MK. Na obeh izdelkih bo predstavljen lovski pes, koroški žigec. Sklop je oblikoval arh. Borut Bončina, avtor priložnostnega poštnega žiga je Peter Močnik. V prostorih Občine Mežica bo na ogled priložnostna filatelistična razstava, ki jo je postavil Jože Keber (KFD).

širše

MAKSIMUM KARTA KOROŠKEGA FILATELISTIČNEGA DRUŠTVA (2392 MEŽICA, 24. 9. 2021) KOT DODATEK K PRILOŽNOSTNEM FILATELISTIČNEM SKLOPU POŠTE SLOVENIJE »ŽIVALSTVO – PSI V SLUŽBI ČLOVEKA“ za del: LOVSKO PSI_KOROŠKI ŽIGEC«

Borut Bončina, Koroško filatelistično društvo, **Jožef Verčko**, Kinološka zveza Slovenije

V petek, 24. septembra 2021, bo Pošta Slovenija (PS, www.kfd.si) izdala priložnostni filatelistični sklop »ŽIVALSTVO – PSI V SLUŽBI ČLOVEKA«, ki ga sestavljajo tri (3) različne znamke v poli 25 znamk, ena (1) znamka v bloku, dva (2) ovitka prvega dne in en (1) žig prvega dne (1217 Vodice, 24. 9. 2021). Na znamkah v polah s po 25 znamkami bodo predstavljeni veliki koder (psi pomočniki), japonski špic (terapevski psi) in nemški ovčar (službeni psi), na bloku z eno znamko pa koroški žigec (lovski psi). Koroški žigec je stara pasma prijaznih, delovnih lovskih psov, velikosti od 46 do 52 cm, črne barve, z rumenimi ožigi in značilnima lisama nad očmi. Uporablja se jih za lov na lisice, zajce in divje svinje. Niso pa samo dobri krvosledci, so tudi izvrstni hišni ljubljenci. V preteklosti je bil koroški žigec najbolj razširjen gonič na slovenskem ozemlju. Pasma so imenovali z različnimi imeni - koroški brak, alpski gonič, balkanski brak in koroški žigec, po II. svetovni vojni pa planinski gonič. V prvo rodovno knjigo - leta 1939 sta vpisana dva, prvi je bil Valdi (JRB 24), last Franca Šušterja iz Hrastnika. Na prvi državni razstavi psov, 7. 9. 1947 v Ljubljani, sta bila razstavljeni dva planinska goniča, na mednarodni razstavi, ki je potekala od 11. 9. 1948 do 12. 9. 1948 v Ljubljani, pa je bilo razstavljenih osem koroških žigcev. Leta 1969 je bil objavljen prvi standard za planinskega goniča, v bivši Jugoslaviji so vse lovske pse podobne koroškemu žigcu uvrstili med planinske goniče, ne glede na razlike v zunanosti in značaju. Po osamosvojitvi Slovenije je pasmo planinski gonič Mednarodna kinološka zveza dodelila Črni gori. Ker so pomembne razlike med planinskimi goniči in koroškimi žigci, so v Kinološki zvezi Slovenije (KZS, www.kinoloska.si) leta 2018 pričeli z načrtno vzrejo koroških žigcev. Celoten sklop PS je oblikovala *villa creativa*. Sklop PS in maksimum-karta Koroškega filatelističnega društva (KFD, www.kfd.si) bo predstavljen istega dne ob 11. uri v prostorih Tržnice Mežica, v bližnji Avli Občine Mežica (Trg svobode 1, 2392 Mežica) bo na ogled priložnostna filatelistična razstava, ki jo je postavil Jože Keber (KFD). KFD je v sodelovanju z Občino Mežica, Lovskim društvom Peca Mežica in KZS v počastitev systemske reje koroškega žigca in 100. obletnici KZS pripravilo priložnostni poštni žig, ki bo v petek, 24. septembra 2021 v uporabi na pošti 2392 Mežica. Istočasno je izšla tudi maksimum karta/MK (KFD 240/2021). Sklop KFD je oblikoval arh. Borut Bončina, avtor priložnostnega poštnega žiga je Peter Močnik.

obširno

MAKSIMUM KARTA KOROŠKEGA FILATELISTIČNEGA DRUŠTVA (2392 MEŽICA, 24. 9. 2021) KOT DODATEK K PRILOŽNOSTNEM FILATELISTIČNEM SKLOPU POŠTE SLOVENIJE »ŽIVALSTVO – PSI V SLUŽBI ČLOVEKA“ za del: LOVSKO PSI_KOROŠKI ŽIGEC«

Borut Bončina, Koroško filatelistično društvo, **Jožef Verčko**, Kinološka zveza Slovenije

Pès/pæs (z *Canis*) je rod, ki vključuje današnje vrste volkov in šakalov. V rodu *Canis* je veliko izumrlih vrst; rod že zelo star, iz miocenske dobe. Domači pès (*Canis lupus familiaris*) je štirinožni sesalec iz družine psov, podvrsta sivega volka (*Canis lupus*), ki si ga je človek kot prvo divjo žival udomačil pred skoraj 15.000 leti. Slednje dokazujejo primerjave DNK volkov in udomačenih psov. Pred približno 5.000 leti so se razvile zgodnje pasme, ki še danes spominjajo na volkove. Od takrat so se psi razširili po vsem svetu in spremljajo ljudi v večini preteklih ter sedanjih kultur. Raznovrstnost pasem se je pojavila šele pred približno 200 let in človek jih uporablja kot delovne živali, čuvaje, lovske pomočnike ali samo kot hišne ljubljence. Po novejših grobih ocenah šteje celotna svetovna populacija psov med 700 milijoni in milijardo, s čemer so najštevilčnejši plenilci na Zemlji. Za dejavnosti vzrejanja, vzgoje in neformalnega preučevanja psov se uporablja skupni izraz kinologija, znanstveno pa pse proučujejo zoologi. V letu 2021 praznuje Kinološka zveza Slovenije (KZS) svojo stoletnico, kar je zelo plemenita obletnica, saj na prelomu devetnajstega stoletja Slovenci še nismo imeli nobene lovske ali kinološke (pasemske) organizacije in tudi v Avstro-ogrski monarhiji je bilo prvo društvo, ki se je ukvarjalo z vzrejo psov, ustanovljeno šele leta

1883. Tedanje lovstvo je bilo v celoti v nemških rokah, bodisi plemenitašev/fevdalcev ali pa premožnih ljudi, Slovenci so bili zgolj gonjači ali hlapci. Na Kranjskem je bila ustanovljena prva lovska organizacija "Kranjsko društvo za varstvo lova", ki pa se ni ukvarjala z vzrejo psov in je bila v celoti v nemških rokah. Zato je bila za slovensko kinologijo pomembna prelomnica, ko je bilo ustanovljeno prvo slovensko lovsko društvo. Postopoma, predvsem pa po prvi svetovni vojni, se je med slovenskimi kinologi razvijala zavest, da bi se morali kinološko organizirati, podobno kot je to že bilo v nekaterih delih Evrope. Tako je bil 23. februarja 1921 leta ustanovljen Klub ljubiteljev ptičarjev, prva kinološka organizacija pri nas, katere naslednica je KZS. Le-ta v okviru svojega poslanstva skrbi tudi za ohranjanje starih slovenskih pasjih pasem in ima v ta namen večje število komisij, od katerih državni vzrejni komisiji za goniče predseduje Slavko Žlebnik, dolgoletni rejec koroških goničev in predani lovec in ljubitelj narave, ki je hkrati tudi starešina lovskega društva Peca Mežica (LD PM). Goniči spadajo med najstarejše pasme lovske psov, ki se jih uporablja za brakade/skupne love, kjer je glavna vloga psov iskanje male dlakaste divjadi (zajci, lisice) po sveži sledi ter njihova glasna in vztrajna gonja. Dandanes, ob zelo veliki populaciji divjih prašičev, se uporabljajo tudi za lov na divje prašiče. Spada med staro pasmo slovenskih lovske psov. Biološko izhajajo goniči iz pepelnatih psov/pepluhov (*Canis familiaris intermedius*). Kinološko se koroški žigec uvršča v VI. skupino FCI: goniči in krvosledci (barvarji). Morfološko pa spadajo med brakoidne pasme, ki so srednje veliki psi s prizmatično oblikovano glavo, sorazmerno širokim gobcem in visečimi/klapastimi uhlji. Glede na velikost ločimo goniče na visokih ter le-te na nizkih nogah. V svetu je znanih več kot 60 različnih pasem, pri nas pa so najpogosteje zastopani: kratkodlaki istrski gonič, resasti istrski gonič, posavski gonič in koroški žigec. Slednji je močnejši, srednje velik gonič, črn, z rdeče-rjavimi ožigi po prsih, tacah in nad očmi. Samci merijo od 46 do 52 cm (+- 2 cm), samice od 44 do 50 cm (+- 2 cm), težki so med 20 in 25 kg in živijo med 12 in 15 leti. Po naravi so to zelo temperamentni psi, do ljudi mirnega in prijaznega značaja, pri lovu pa ostri ter vztrajni goniči po sveži in krvni sledi. Od drugih goničev se ločijo tudi po značilnih živo-rumenih pikah nad očmi, ki so v velikosti graha ali lešnika (t. i. štiri oči). Po osamosvojitvi Slovenije je pasmo planinski gonič Mednarodna kinološka zveza (FCI) dodelila Črni gori. Ker so pomembne razlike med planinskimi goniči in koroškimi žigci, so v KZS leta 2018 pričeli z načrtno vzrejo koroških žigcev.

V prostorih Tržnice Mežica bo v petek, 24. septembra 2021, ob 11. uri uradna predstavitev priložnostnega poštnega sklopa PS (www.pošta.si) in dopolnilnega priložnostnega filatelističnega sklopa Koroškega filatelističnega društva (KFD, www.kfd.si). Obe predstavitvi dopolnjuje priložnostna filatelistična razstava, kot jo je sestavil in v Avli Občine Mežica postavil Jože Keber (KFD). Na predstavitvi sklopa bodo prisotni tudi psi, koroški žigec in lovci - njihovi rejci.

Priložnostni poštni sklop PS »ŽIVALSTVO - PSI V SLUŽBI ČLOVEKA« sestavljajo tri (3) različne znamke v polji 25 znamk, ena (1) znamka v bloku, dva (2) ovitka prvega dne in en (1) žig prvega dne (1217 Vodice, 24. 9. 2021). Na znamkah v polah s po 25 znamkami so predstavljeni veliki koder (psi pomočniki), japonski špic (terapevski psi) in nemški ovčar (službeni psi), na bloku z eno znamko pa koroški žigec (lovski pes). Celoten sklop je oblikovala villa creativa.

KFD je, v sodelovanju z Občino Mežica, Lovskim društvom Peca Mežica in Kinološko zvezo Slovenije (KZS), v počastitev sistemske (vz)reje koroškega žigca in 100. obletnici KZS, pripravilo dopolnitveni priložnostni poštni sklop, ki ga sestavljata:

- en (1) priložnostni poštni žig (PPŽ, 2392 Mežica, 24. 9. 2021) in
- ena (1) maksimum karta/razglednica (MK, KFD 240/2021).

PPŽ je okroglo oblike z levim spodnjim kvadratnim zaključkom. V levem sp. Vogalu je umeščeno stilizirano oglavje koroškega žigca. Na zgornji polovici krožnice je zapis »ŽIVALSTVO-KOROŠKI ŽIGEC«, na desni spodnji četrtini krožnice pa zapis »2392 MEŽICA«. Med zapisoma je na desni strani vstavljena osmerokotna kokarda. Nad oglavjem je pod krožnico vodoraven zapis datuma »24. 9. 2021«. Preko celotne risne/sprednje strani MK je umeščena barvna fotografija oglavja in dela telesa koroškega žigca. V desnem zgornjem kotu je dvovrstičen zapis »Lovski psi: koroški žigec/Canis familiaris intermedius«. Na pisni/zadnji strani MK je, prav tako preko celotne strani, umeščena zeleno tonirana fotografija celopostavnega stranskega pogleda koroškega žigca. V levem zgornjem delu zadnje strani MK so tudi podatki o koroškem žigcu ter kolofon. Sklop KFD je s fotografijami opremil in oblikoval arh. Borut Bončina, avtor priložnostnega poštnega žiga je Peter Močnik.